

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19.10.2006, sp. zn. 29 Odo 905/2006, ECLI:CZ:NS:2006:29.ODO.905.2006.1

Číslo: 83/2007

Právní věta: Konkursem vedeným na majetek příspěvkové organizace kraje lze postihnout i majetek svěřený příspěvkové organizaci kraje do správy krajem jako jejím zřizovatelem a vlastníkem tohoto majetku. Při soupisu takového majetku do konkursní podstaty příspěvkové organizace nemá kraj postavení osoby, jejíž majetek zajišťuje ve smyslu § 27 odst. 5 zákona č. 328/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů pohledávky vůči příspěvkové organizaci kraje. Vykonatelnost rozsudku, jímž byla zamítnuta vylučovací žaloba podle § 19 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nelze odložit podle § 243 o. s. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 19.10.2006

Spisová značka: 29 Odo 905/2006

Číslo rozhodnutí: 83

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Konkurs

Předpisy: § 19 předpisu č. 328/1991Sb.

§ 243 odst. 5 předpisu č. 99/1963Sb.

§ 27 odst. 5 předpisu č. 328/1991Sb.

§ 6 předpisu č. 328/1991Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem ze dne 20. 7. 2005 K r a j s k ý s o u d v Plzni zastavil řízení o vyloučení označeného pozemku a budovy ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadkyně Nemocnice P., příspěvkové organizace – dále též jen „úpadkyně“ (bod I. výroku), ve zbývajících částech žalobu, kterou se žalobce (kraj) domáhal vůči žalovanému správci konkursní podstaty úpadkyně vyloučení dalších (ve výroku označených) nemovitostí a movitých věcí, zamítl (bod II. výroku) a žalobci uložil zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení částku 7556,60 Kč (bod III. výroku). Zamítavý výrok rozsudku ve věci samé odůvodnil soud tím, že k 1. 1. 2003 se pozdější úpadkyně stala (v souladu s ustanoveními zákona č. 290/2002 Sb.) příspěvkovou organizací kraje. Neměl též pochybnosti o tom, že věci, o jejichž vyloučení jde, jsou od uvedeného data vlastnictvím kraje. Uzavřel však, že tím, že kraj předal pozdější úpadkyni tento majetek do správy, oslabil obsah svého vlastnického práva potud, že oprávnění předmět vlastnictví držet, užívat a disponovat s ním přenechal jinému subjektu. Proto též musí strpět poškození majetku konkursem vedeným na majetek tohoto subjektu.

K odvolání žalobce, směřujícímu proti zamítavému výroku ve věci samé a proti výroku o nákladech řízení, V r c h n í s o u d v Praze rozsudkem ze dne 2. 2. 2006 rozsudek soudu prvního stupně v napadených částech potvrdil (první výrok) a zavázal žalobce zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 4968 Kč (druhý výrok). Odvolací soud poukázal na to, že předmětem sporu je posouzení otázky, zda vlastnické právo kraje ke spornému majetku je právem vylučujícím soupis majetku do konkursní podstaty úpadkyně (příspěvkové organizace, které kraj svěřil majetek do správy). Přitom formuloval závěr, že majetek svěřený zřizovatelem do správy příspěvkové organizaci (právnícké osobě), kterou zřídil podle § 23 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 27 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb. (o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů), podléhá konkursu, a to bez zřetele k tomu, že se příspěvková organizace nestala vlastníkem takového majetku. Poukázal i na to, že věřitelé, kteří s příspěvkovou organizací vstoupili do smluvních závazkových vztahů, by jinak neměli možnost uspokojit se z majetku, který příspěvková organizace (dlužník) spravuje a s nímž pro účely, k nimž byla zřízena, nakládá.

Cituje ustanovení § 1 odst. 1 a § 2 odst. 3 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“), odvolací soud též uvedl, že konkurs není ničím jiným než zvláštním způsobem exekuce na majetek dlužníka upraveným zvláštním právním předpisem pro případ, že dlužník je v úpadku (§ 1 odst. 2 a 3 ZKV). S odkazem na § 6 odst. 2 ZKV a na závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. [20 Cdo 2791/2004](#) (uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 6, ročník 2005, pod číslem 99) rovněž uzavřel, že sporný majetek je postižitelný i výkonem rozhodnutí vedeným na majetek příspěvkové organizace kraje. Zdůraznil též, že závěr učiněný v daném ohledu v označeném rozsudku Nejvyššího soudu se týkal přímo pozdější úpadkyně (coby povinné). Na tomto základě ani odvolací soud neshledal vylučovací žalobu důvodnou.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce včasné dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí spatřuje mimo jiné v tom, že řeší právní otázku v rozporu s hmotným právem. Konkrétně dovolatel označuje za sporný závěr odvolacího soudu, že konkurs je pouze zvláštním způsobem exekuce na majetek dlužníka. Přitom zdůrazňuje odlišnost účelu, který tyto dva instituty (exekuce na straně jedné a konkurs na straně druhé) sledují, zejména však poukazuje na odlišnou definici majetku postižitelného exekucí nebo konkursem. Srovnávání těchto institutů není podle dovolatele namístě a není tak namístě ani odkaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. [20 Cdo 2791/2004](#), týkající se vyloučení věci z exekuce.

Dále dovolatel cituje ustanovení § 6 odst. 2 a 3 ZKV, uváděje, že kdyby byla tato ustanovení správně aplikována, nemohly by soudy nižších stupňů dospět k závěrům obsaženým v jejich rozsudcích. Má totiž za to, že zákon o konkursu a vyrovnání ani zákon č. 250/2000 Sb., upravující činnost příspěvkových organizací, neumožňuje postihnout v konkursu prohlášeném na majetek příspěvkové organizace majetek jejího zřizovatele. Argumentaci soudů ustanoveními § 23 a § 27 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb. nepokládá dovolatel za správnou, s tím, že je nutno vzít v úvahu, že úpadkyně jak v době prohlášení konkursu, tak i nějakou dobu předtím již „nevykonávala účel“, pro který byla původně zřízena, tedy poskytování zdravotní péče. Dle článku VIII. zřizovací listiny ze dne 15. 4. 2003 je organizace povinna spravovat majetek zřizovatele a efektivně jej využívat k zajištění hlavní činnosti. Vzhledem k tomu, že úpadkyně přestala vykonávat hlavní činnost, měla (podle dovolatele) dovolatelův majetek ke dni prohlášení konkursu v držbě neoprávněně. Soudy nižších stupňů – pokračuje dovolatel – zřejmě opomenuly úpravu obsaženou v § 27 odst. 2 písm. e) a f) zákona č. 250/2000 Sb., týkající se „správy majetku“, jež není totožná s pojmem „hospodaření s majetkem“. Předáním majetku do správy jinému subjektu se hodnota zřizovatelových aktiv nemění. Zřizovatel sice musí vymezit práva „správce“ ke svěřenému majetku, tento majetek však nadále zůstává ve vlastnictví zřizovatele a je nutné na něj pohlížet jako na pohledávku za příspěvkovou organizací, která je povinna majetek obhospodařovat a po skončení správy ve stejné hodnotě zřizovateli vrátit.

Zákonodárce podle dovolatele akceptoval autonomii samosprávných celků a ponechal krajům právo rozhodnout, jaký obsah práv a povinností své příspěvkové organizaci svěří. Pojem „správa“ nevykládá zákonodárce nikde tak, aby zbavil zřizovatele jeho vlastnického práva a aby zaznamenal intervenci do vlastnického práva zřizovatele spočívající v postižení jeho majetku výkonem rozhodnutí nebo prohlášením konkursu na majetek příspěvkové organizace. „Správou“ je nutno rozumět faktickou správu a nikoli výkon vlastnického práva spočívající v právu s věcí disponovat. Nemůže se tak dít i proto, že kraj za závazky jím zřízené organizace neručí. Napadeným rozhodnutím tak byla porušena ustanovení hmotného práva, zejména článek 11 Listiny základních práv a svobod, § 1 a násl. zákona č. 250/2000 Sb. a § 6 ZKV.

Dovolatel rovněž odkazuje na ustanovení § 27 odst. 5 ZKV, s tím, že po zahrnutí jeho majetku do konkursní podstaty úpadkyně je jeho postavení obdobné jako postavení oddělených věřitelů, takže mělo být podle uvedeného ustanovení postupováno analogicky a dovolateli měla být nabídnuta možnost svůj majetek z podstaty „vyplatit“. Až poté, co by dovolatel na výzvu podle § 27 odst. 5 ZKV nereagoval ve lhůtě 30 dnů, byl žalovaný oprávněn věci ve vlastnictví dovolatele sepsat do konkursní podstaty. Tím, že žalovaný takto nepostupoval, dovolatele zkrátil na jeho právech. Proto dovolatel požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření navrhuje dovolání odmítnout, maje napadené rozhodnutí za správné, s tím, že nejde o věc zásadního právního významu, neboť obdobnou problematikou, jakou je zahrnutí majetku spravovaného příspěvkovou organizací do soupisu konkursní podstaty, se Nejvyšší soud již zabýval.

K věcnému obsahu dovolání uvádí, že k tomu, aby příspěvková organizace mohla vykonávat činnost, pro kterou byla zřízena, musí mít právo v mezích zákona se svěřeným majetkem hospodařit, nakládat a zavazovat se. Tím se oslabuje právo zřizovatele k tomuto majetku. Upozorňuje i na to, že kdyby se zřizovatel rozhodl příspěvkovou organizaci zrušit, byl by podle § 27 odst. 3 zákon č. 250/2000 Sb. povinen převzít na sebe její závazky, které by musel uspokojit ze svého majetku. Argument, podle kterého mělo být postupováno podle § 27 odst. 5 ZKV, shledává žalovaný matoucím, uváděje, že důvod takto postupovat není dán a není zřejmé, proč byl měl mít dovolatel v konkursním řízení zvláštní postavení, ani proč se dosud takového postavení nedomáhal.

Ačkoliv dovolatel uplatněnou argumentaci výslovně nepřirazuje žádnému z dovolacích důvodů taxativně vypočtených v ustanovení § 241a odst. 2 a 3 o. s. ř., z obsahového hlediska jde o kritiku správnosti právního posouzení věci odvolacím soudem, jíž je vyhrazen dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.

Nejvyšší soud shledává dovolání přípustným dle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. pro řešení otázky, zda majetek, který kraj svěřil do správy své příspěvkové organizaci, podléhá konkursu a zda se ve vztahu k němu uplatní úprava obsažená v § 27 odst. 5 ZKV, když potud jde o problematiku v dovolacím řízení dosud neřešenou.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají; Nejvyšší soud se proto, v hranicích právních otázek vymezených dovoláním, zabýval správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy, jež na

zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

Dle ustanovení § 19 ZKV, jsou-li pochybnosti, zda věc, právo nebo jiná majetková hodnota náleží do podstaty, zapíše se do soupisu podstaty s poznámkou o nárocích uplatněných jinými osobami anebo s poznámkou o jiných důvodech, které zpochybňují zařazení věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty do soupisu (odstavec 1). Soud uloží tomu, kdo uplatňuje, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota neměla být do soupisu zařazena, aby ve lhůtě určené soudem podal žalobu proti správci. V případě, že žaloba není včas podána, má se za to, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota je do soupisu pojata oprávněně (odstavec 2). Do uplynutí lhůty k podání žaloby a po dobu do pravomocného skončení řízení o žalobě nesmí správce věc, právo nebo jinou hodnotu zpeněžit ani s ní jinak nakládat, ledaže tím odvrací hrozící škodu na majetku, který je předmětem žaloby (odstavec 3).

V této podobě uvedené ustanovení platilo jak v době prohlášení konkursu na majetek dlužnice (28. 5. 2004) tak v době podání vylučovací žaloby (16. listopadu 2004), a v době vydání napadeného rozhodnutí; jde rovněž o stávající znění zákona.

Podle ustáleného výkladu podávaného soudní praxí (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu uveřejněné pod čísly 58/1998, 27/2003 a 9/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) k předpokladům, za nichž může soud vyhovět žalobě o vyloučení majetku ze soupisu majetku konkursní podstaty podle § 19 odst. 2 ZKV, patří, že:

1) Označený majetek byl správcem konkursní podstaty příslušného úpadce vsutku pojat do soupisu majetku konkursní podstaty.

2) Vylučovací žaloba podaná osobou odlišnou od úpadce došla soudu nejpozději posledního dne lhůty určené této osobě k podání žaloby výzvou soudu, který konkurs prohlásil.

3) Žalovaným je správce konkursní podstaty.

4) V době, kdy soud rozhoduje o vyloučení věci, trvají účinky konkursu a sporný majetek je nadále sepsán v konkursní podstatě (nebyl v mezidobí ze soupisu majetku konkursní podstaty vyloučen).

5) Osoba, která se domáhá vyloučení věci ze soupisu, prokázala nejen to, že tento majetek neměl (nebo ke dni rozhodnutí o žalobě již nemá) být do soupisu zařazen, nýbrž i to, že právo, které vylučovalo zařazení majetku do soupisu majetku konkursní podstaty, svědčí jí.

Pro výsledek dovolacího řízení je určující, zda je dána poslední z vypočtených podmínek (o splnění předchozích čtyř neměli pochybnosti účastníci řízení ani soudy nižších stupňů).

Nejvyšší soud nejprve uvádí, že žádný vliv na výsledek dovolacího přezkumu nemá spor o výstižnost závěru odvolacího soudu, že „konkurs není ničím jiným než zvláštním způsobem exekuce na majetek dlužníka upraveným zvláštním právním předpisem pro případ, že dlužník je v úpadku.“ Konkurs bývá někdy zjednodušeně označován jako hromadná nebo univerzální exekuce. Názor, že konkurs je „zvláštním způsobem exekuce“, nebo že jde o „hromadnou anebo univerzální exekuci“, byť v jisté etapě vývoje konkursního práva přijímaný, lze dozajista pokládat za historicky překonaný (srov. k tomu přílehlavý rozbor vývoje a vzájemného vztahu exekuce a konkursu v díle Štajgr, F.: Konkursní právo, Nakladatelství Všeherd, Praha 1947, str. 11-33). Závěr, že konkurs (co do teoretického postižení tohoto pojmu) zvláštním druhem exekuce není, však vliv na správnost napadeného rozhodnutí nemá.

Podle ustanovení § 6 ZKV majetek podléhající konkursu tvoří konkursní podstatu (dále jen „podstata“) (odstavec 1). Konkurs se týká majetku, který patřil dlužníkovi v den prohlášení konkursu a kterého nabyl za konkursu; tímto majetkem se rozumí také mzda nebo jiné podobné příjmy. Do podstaty nenáleží majetek, jehož se nemůže týkat výkon rozhodnutí; majetek sloužící podnikatelské činnosti z podstaty vyloučen není (odstavec 2). Za podmínek stanovených tímto zákonem patří do podstaty také majetek jiných osob, zejména těch, které jej nabyly na základě neúčinných právních úkonů dlužníka (odstavec 3).

Ani podoba tohoto ustanovení se od prohlášení konkursu na majetek dlužnice do současné doby nezměnila.

V rozsudku sp. zn. [20 Cdo 2791/2004](#), od jehož závěrů nevidí důvodu se odchýlit ani v této věci a na který v podrobnostech odkazuje, se Nejvyšší soud zabýval vylučovací žalobou, kterou se nyní dovolatel domáhal vyloučení movitého majetku svěřeného do správy pozdější úpadkyně, z exekuce nařízené na majetek pozdější úpadkyně coby povinné. Nejvyšší soud zde vysvětlil, že z právní úpravy vztahu krajů a jejich příspěvkových organizací také plyne, že kraje svůj majetek předávají příspěvkovým organizacím do správy. Tím ovšem ve vztahu k takto svěřenému majetku oslabují obsah svého vlastnického práva potud, že oprávnění předmět vlastnictví držet, užívat a disponovat s ním přenechávají jinému, jakkoli formálně právně s ním spjatému, subjektu práva. (...) Omezení žalobce (kraje) v nakládání s majetkem, jenž svěřil (byť jím zřízenému) jinému subjektu, má za následek jeho povinnost strpět poškození takového majetku při vynucování plnění povinností vůči takto zřízenému subjektu; poškození takového majetku představuje, jsou-li splněny další zákonné předpoklady vynucování povinnosti plnit, oprávněnost postihu majetku i proti vlastnickému právu subjektu odlišného od povinného.

Týž závěr Nejvyšší soud zopakoval v řadě dalších rozhodnutí (jde např. o usnesení z 12. 7. 2005, sp. zn. [20 Cdo 701/2005](#) a [20 Cdo 817/2005](#), z 9. 8. 2005, sp. zn. [20 Cdo 1373/2005](#), z 21. 9. 2005, sp. zn. [20 Cdo 2175/2004](#), [20 Cdo 1166/2005](#), [20 Cdo 1450/2005](#), [20 Cdo 1518/2005](#), [20 Cdo 1519/2005](#) a [20 Cdo 1615/2005](#), z 23. 11. 2005, sp. zn. [20 Cdo 622/2005](#), z 24. 11. 2005, sp. zn. [20 Cdo 2060/2005](#), z 6. 12. 2005, sp. zn. [20 Cdo 2207/2005](#), z 11. 1. 2006, sp. zn. [20 Cdo 2773/2005](#), [20 Cdo 2809/2005](#), z 28. 3. 2006, sp. zn. [20 Cdo 93/2006](#), [20 Cdo 94/2006](#), [20 Cdo 185/2006](#), [20 Cdo 186/2006](#) a [20 Cdo 280/2006](#), z 20. 4. 2006, sp. zn. [20 Cdo 499/2006](#), z 3. 7. 2006, sp. zn. [20 Cdo 1095/2006](#) a z 8. 8. 2006, sp. zn. [20 Cdo 1742/2006](#)).

Všechna tato rozhodnutí dovolateli musí být známa, neboť v těchto věcech byl účastníkem řízení.

Uvedené závěry pak obstály i při ústavním přezkumu. Ústavní soud se věcí ponejprv zabýval v usnesení ze dne 2. 11. 2005, sp. zn. [IV. ÚS 455/2005](#) (jímž odmítl ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. [20 Cdo 701/2005](#)). V něm uzavřel, že příspěvková organizace je konstruována jako právnická osoba, jež zpravidla vyvíjí hospodářskou činnost, ale nemá tzv. majetkovou samostatnost, což vyjadřuje její specifické postavení a mnohem těsnější vztah ke zřizovateli. Pojem „správa“ (majetku) vyjadřuje skutečnost, že příspěvková organizace není vlastníkem svěřeného majetku, pojem „vlastní hospodářské využití“ pak to, že příspěvková organizace využívá do správy svěřený majetek k vlastní hospodářské činnosti (v tom smyslu, že majetková práva s touto hospodářskou činností spojená vykonává namísto vlastníka). Kraj proto jako vlastník majetku musí strpět, že část jeho vlastnického práva k předmětnému majetku vykonává příspěvková organizace. Tím, že zřizovatel svěřuje majetek do správy příspěvkové organizaci, omezuje své vlastnické právo (právo tento majetek užívat, požívat či s ním do určité míry disponovat svěřuje příspěvkové organizaci). Vzhledem ke specifické konstrukci příspěvkových organizací nelze tedy vlastnické právo kraje hodnotit jako právo nepřipouštějící exekuci. Opačný výklad by podle Ústavního soudu nepřipustně omezil právo věřitele na uspokojení jeho pohledávky, čímž by bylo zasaženo do jeho práv garantovaných článkem 1 odst. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně

lidských práv a základních svobod (uveřejněné pod č. 209/1992 Sb.).

Závěrů formulovaných v označeném usnesení se Ústavní soud dále dovolal v usnesení ze dne 15. 12. 2005, sp. zn. III. ÚS 593/2005 (jímž odmítl ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [20 Cdo 1519/2005](#)), v usnesení ze dne 4. 1. 2006, sp. zn. II. ÚS 566/2005 (jímž odmítl ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [20 Cdo 1373/2005](#)), a sp. zn. II. ÚS 634/2005 (jímž odmítl ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [20 Cdo 1615/2005](#)), v usnesení ze dne 16. 1. 2006, sp. zn. III. ÚS 333/05 (jímž odmítl ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. [20 Cdo 2791/2004](#)), a sp. zn. III. ÚS 594/2005 (jímž odmítl ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [20 Cdo 2175/2004](#)), v usnesení ze dne 23. 1. 2006, sp. zn. IV. ÚS 547/2005, usnesení ze dne 10. 2. 2006, sp. zn. III. ÚS 595/2005 (jímž odmítl ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [20 Cdo 1166/2005](#)), v usnesení ze dne 21. 3. 2006, sp. zn. IV. ÚS 22/2006 (jímž odmítl ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [20 Cdo 2060/2005](#)), a v usnesení ze dne 17. 5. 2006, sp. zn. II. ÚS 636/05 (jímž odmítl ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [20 Cdo 1450/2005](#)).

Na tomto základě Nejvyšší soud uzavírá, že výklad pojmu „správa“ majetku svěřeného příspěvkové organizaci kraje jejím zřizovatelem (krajem), jak jej Ústavní soud podal v označených rozhodnutích, je jiný než výklad téhož pojmu obsažený v dovolání (jež potud opodstatněné není). Závěr, že výkonem rozhodnutí nebo exekucí vedenou (ve shodě s exekučním titulem) vůči povinné příspěvkové organizaci kraje lze postihnout i majetek svěřený příspěvkové organizaci kraje do správy jejím zřizovatelem (krajem) a současným vlastníkem tohoto majetku, je pak – jak rozvedeno výše – v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu a Ústavního soudu závěrem ustáleným. Jinak řečeno, na takový majetek se pro účely výkonu rozhodnutí nebo exekuce vedené vůči povinné příspěvkové organizaci kraje, pohlíží jako na majetek příspěvkové organizace kraje.

Především z výše označené judikatury Ústavního soudu lze dovodit, že řečené platí nejen pro výkon rozhodnutí nebo exekuci, nýbrž i při jiném způsobu státem vynuceného uspokojení závazků příspěvkové organizace kraje, tedy zejména v případě konkursu na majetek příspěvkové organizace kraje.

Má-li věřitel právo uspokojit svou pohledávku vůči příspěvkové organizaci kraje ze zpeněžení majetku svěřeného této organizaci krajem při individuálním vymáhání pohledávky, pak není žádný rozumný důvod domnívat se, že o toto právo přichází v řízení, pro něž je typické jen poměrné uspokojení více věřitelů příspěvkové organizace kraje, tj. v řízení konkursním.

Tytéž důvody, pro které Nejvyšší soud a Ústavní soud přitakaly postihu majetku kraje svěřeného příspěvkové organizaci kraje při výkonu rozhodnutí nebo exekuci vedené vůči povinné příspěvkové organizaci kraje, tedy opodstatňují závěr, že takový majetek lze postihnout (za účelem poměrného uspokojení věřitelů příspěvkové organizace kraje zpeněžit) i v konkursu vedeném na majetek příspěvkové organizace kraje. Na takový majetek se v konkursu vedeném na majetek příspěvkové organizace kraje pohlíží – v intencích § 6 odst. 2 ZKV jako na majetek příspěvkové organizace kraje (majetek úpadkyně). Jako takový tedy tento majetek byl právem sepsán do konkursní podstaty úpadkyně.

Dovolatel přitom v mezidobí již prohrál svou při v této věci i u Ústavního soudu, který jeho ústavní stížnost proti rozsudkům soudů nižších stupňů odmítl usnesením ze dne 16. 5. 2006, sp. zn. [II. ÚS 268/2006](#), uzavíraje výslovně, že výklad nepřipouštějící odpojení majetku od závazků, které na něm ulpěly v minulosti, platí i pro konkurs.

K dovolatelem tvrzenému porušení ustanovení hmotného práva tedy v souvislosti se závěrem o postižitelnosti majetku kraje svěřeného příspěvkové organizaci kraje v konkursu vedeném na

majetek této příspěvkové organizace nedošlo.

Podle ustanovení § 27 odst. 5 ZKV osoby, jejichž věci, práva nebo pohledávky zajišťují pohledávky (§ 28 ZKV) vůči úpadci, správce vyzve, aby do 30 dnů vyplatily ve prospěch konkursní podstaty zajištěné pohledávky nebo aby ve stejné lhůtě složily cenu věci, práva nebo pohledávky, jimiž je pohledávka zajištěna. Nevyplatí-li uvedené osoby zajištěnou pohledávku nebo nesloží-li cenu věci, práva nebo pohledávky, zapíše správce věc, právo nebo pohledávku do soupisu podstaty (§ 18 ZKV). Věci, které zajišťují pohledávky oddělených věřitelů, lze zpeněžit ve veřejné dražbě. Ustanovení tohoto odstavce neplatí, jde-li o ručitele včetně bankovní záruky a zvláštních případů ručení (např. směnečné rukojemství, záruky poskytnuté věřitelem na zajištění celního dluhu).

Také podoba tohoto ustanovení se od prohlášení konkursu na majetek dlužnice dosud nezměnila.

Žalovanému lze přisvědčit, poukazuje-li na to, že obranu založenou na nutnosti postupu podle § 27 odst. 5 ZKV dovolatel v dřívějších fázích řízení neuplatnil. I kdyby tedy postup podle § 27 odst. 5 ZKV nutný byl, obrana dovolatele, že se tak v jeho případě nestalo, je skutkovou novotou, ke které Nejvyšší soud (jenž není skutkovou instancí) přihlédnout nesmí (srov. § 241a odst. 4 o. s. ř.). Uvedená argumentace je též vnitřně rozporná; dovolatel na jedné straně tvrdí, že s ním mělo být zacházeno jako s osobou, jejíž majetek zajišťuje pohledávky vůči úpadkyni, na druhé straně se dožaduje postavení zajištěného (odděleného) věřitele podle § 28 ZKV. Takové tvrzení má stejný význam, jako kdyby zástavní dlužník, který splnil (nebo má splnit) povinnost podle § 27 odst. 5 ZKV, usuzoval (zjevně nesprávně), že se tím stává zástavním věřitelem (majícím právo na oddělené uspokojení podle § 28 ZKV).

Důvod pohlížet na zřizovatele, jehož majetek podléhá (jako svěřený do správy příspěvkové organizace) konkursu vedenému na majetek příspěvkové organizace, za analogického užití § 27 odst. 5 ZKV jako na osobu, jejíž majetek zajišťuje pohledávky vůči úpadci, Nejvyšší soud stejně nemá. Podstata závěru o postižitelnosti majetku zřizovatele (kraje) svěřeného příspěvkové organizaci kraje tkví v tom, že jakmile byl tento majetek svěřen do správy příspěvkové organizace, pohlíží se na něj pro účely nuceného uspokojení věřitelů příspěvkové organizace jako na majetek příspěvkové organizace, a nikoliv (jako v případě popsáném v § 27 odst. 5 ZKV) jako na dodatečný zdroj majetku (získaný mimo majetkovou sféru dlužnice) sloužící ke krytí závazků příspěvkové organizace. Dovolatelův výklad by mimo jiné nutně musel vést k závěru, že každý zřizovatel může v konkursu vedeném na majetek jím zřízené příspěvkové organizace přihlásit (jako vázanou na podmínku podle § 20 odst. 4 ZKV) pohledávku z titulu případného plnění „svěřeným majetkem“ ve výši hodnoty svěřeného majetku. Absurdita takového názoru vynikne v mimokonkursních poměrech. Zpeněžením svěřeného majetku kraje (zřizovatele) při výkonu rozhodnutí vedeném na majetek povinné příspěvkové organizace kraje by podle něj kraji vznikla vůči příspěvkové organizaci pohledávka uspokojitelná zpravidla opět jen zpeněžením svěřeného majetku kraje. Také v případě, že kraj jako zřizovatel sám rozhodne o zrušení příspěvkové organizace, mu taková pohledávka ani teoreticky vzniknout nemůže a – jak správně upozornil žalovaný – závazky příspěvkové organizace přecházejí jejím zrušením na zřizovatele (srov. § 27 odst. 3, větu druhou, zákona č. 250/2000 Sb. ve znění účinném v době vydání napadeného rozhodnutí i ve znění stávajícím).

Lze tedy uzavřít, že dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. není dán. Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) dovolání zamítl (§ 243b odst. 2 o. s. ř.).

K dovolatelově návrhu, aby podle § 243 o. s. ř. byla odložena vykonatelnost dovoláním napadeného rozhodnutí, Nejvyšší soud uvádí, že rozsudek, jímž byla vylučovací žaloba zamítnuta (rozsudek odvolacího soudu jej potvrzující), se nevykonává, takže odložení vykonatelnosti pojmově nepřicházelo v úvahu.

Výrok o náhradě nákladů dovolacího řízení je odůvodněn tím, že procesně úspěšnému žalovanému vzniklo - ve smyslu § 243b odst. 5, § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o. s. ř. - právo na náhradu účelně vynaložených nákladů dovolacího řízení, jež v dané věci sestávají z odměny za zastupování advokátem za řízení v jednom stupni (za dovolací řízení), jejíž výše se určuje podle vyhlášky č. 484/2000 Sb., a to - se zřetelem k době zahájení dovolacího řízení - ve znění účinném do 31. 8. 2006 (dále jen „vyhláška“). Ve smyslu § 8 písm. b) a § 10 odst. 3 vyhlášky činí sazba odměny 6200 Kč. Takto určená sazba se podle § 18 odst. 1 vyhlášky snižuje o 50 %, tj. na částku 3100 Kč, jelikož advokátka žalovaného učinila v dovolacím řízení pouze jediný úkon právní služby (vyjádření k dovolání). Spolu s náhradou hotových výdajů dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, ve výši 75 Kč, tak jde o částku 3175 Kč. S náhradou za devatenáctiprocentní daň z přidané hodnoty ve výši 603,25 Kč (zástupkyně žalovaného osvědčila, že je plátkyní této daně) proto dovolací soud přiznal žalovanému k tíži žalobce celkem 3778,25 Kč.